

Emergència sanitària

El Ministeri de Sanitat i el Col·legi de Biòlegs rebutgen l'ús domèstic dels equips de llum UV-C

Compte amb la radiació ultraviolada

ANTONIO CERRILLO
Barcelona

Des que va esclatar la crisi de la Covid-19, internet s'ha convertit en un mercat de tota mena de productes presentats com a agents eficaços contra el virus. Entre els quals destaquen els equips i llums de radiació ultraviolada C. Toti això, una recent nota del Ministeri de Sanitat avisa que l'ús de la radiació UV-C a la llar "no és aconsellable", ja que no s'han trobat evidències sobre l'eficàcia i seguretat de la desinfecció amb aquests dispositius.

La radiació UV-C s'ha utilitzat "amb èxit de manera segura" des de fa més de setanta anys. Tot i això, "s'ha d'utilitzar de manera competent i amb compte en tot allò que afecta la dosi i la seguretat", alerta Sanitat, ja que "l'ús inapropiat pot donar lloc a problemes per a la salut i la seguretat humanes i produir una desactivació insuficient dels agents infecciosos".

La radiació ultraviolada-C (UV-C) s'utilitza des de fa anys en la desinfecció de l'aigua i en els sistemes de ventilació de l'aire. A més, cada vegada hi ha més proves del seu ús com a complement de la neteja manual als hospitals. Atès que la radiació UV és potencialment cancerígena, els treballadors (operaris en equips de recirculació d'aire o desinfecció d'aigua) han de portar equip de protecció personal (roba industrial, pantalla facial o respiradors de cara completa...).

Una altra cosa és l'ús domèstic. El Ministeri de Sanitat recalca que "no es recomana l'ús d'aquests equips o dispositius per a un ús domèstic". La utilització inadequada "pot provocar possibles lesions per a la salut humana i generar una falsa sensació de seguretat".

Sanitat insisteix que les radiacions UV-C no es poden aplicar amb presència de persones; recorda que les aplicacions han de tenir equips de protecció adequats.

"Ens hem tornat bojos utilitzant

Un tècnic fa tasques de desinfecció en un vagó del metro de València

BIEL AUÑO / EFE

"Ens estem protegint de la radiació ultraviolada solar i ara la volem utilitzar a casa nostra?"

la radiació ultraviolada", desaconsella Milagros Fernández, directora general de l'Associació Nacional d'Empreses de Sanitat Ambiental (Anepla) escandalitzada perquè "a internet es ven de tot". Per això, insisteix que abans de res el ciutadà hauria de saber com s'utilitzen aquests equips i ser conscient dels efectes nocius que té per a la salut. Fernández assenyala que el document del Ministeri deixa clar que aquests productes s'han d'utilitzar amb molt de compte, ja que són perillosos. "Es tracta d'una radiació

que cau perpendicularment", per la qual cosa no té sentit que hi hagi una persona que es passegi amb el llumet creient que fa una desinfecció ambiental, indica. A més "s'ha de donar una determinada radiació i aplicar a una distància concreta; així mateix, la superfície ha de ser molt neta, i no pot tenir plecs", destaca. Aquesta especialista afegeix que un ús inadequat pot produir cremades. "Ens estem protegint de la radiació ultraviolada solar i ara utilitzarem la radiació ultraviolada a casa?", exclama per descartar-ne l'ús.

Anepla insisteix que s'han de fer servir els productes virucides registrats per Sanitat. "Quina necessitat tenim d'utilitzar coses que no sabem si són eficaces, quan a més poden comportar riscos per a la salut?", argumenta.

El Col·legi Biòlegs de Catalunya destaca que s'han obtingut resul-

tats prometedors amb la llum UV-C, tot i que recorda que "no s'han d'utilitzar en estances amb persones no protegides contra les radiacions".

La freqüència de radiació d'UV llunyà (222 nm) podria ser efectiva per desinfectar aerosols i superfícies amb SARS-CoV-2, en dosis reduïdes, probablement segures per a humans. "Tot i això, els llums coneguts com a germicides emeten a 254 nm, freqüència que s'ha demostrat perillosa per als humans", diu Eduardo Martínez, del Col·legi de Biòlegs, "per la qual cosa no s'han d'utilitzar en presència de persones". "Un llum de radiació ultraviolada és una cosa que no recomanaria mai perquè afectaria la pell", insisteix.

Tot i això, "aquests equips es venen per utilitzar-se en comerços, habitatges o oficines sense cap tipus de restricció o consell profes-

Desinfeccions

SUPERFÍCIES

HIPOCLORIT SÒDIC. Solucions que ofereixen 10 g de clor lliure per litre, que es poden aconseguir a partir de la dilució de 250 cc de lleixiu comercial en 10 litres d'aigua. S'ha de preparar en el moment que s'ha d'utilitzar.

COMPOSTOS D'AMONI QUATERNARI. Potents tensoactius que trenquen la membrana de virus. En aigües dures, com les de Barcelona, perden molta eficàcia.

PELL

ALCOHOL ETÍLIC O ISOPROPÍLIC. Diluïts en aigua al 70% per a la desinfecció de mans; són inflamables i poden provocar sequedat a la pell.

sional. Les llanternes per desinfectar les cases són molt perilloses", destaca, per la seva part, Joaquim Sendra, president de l'Associació d'Empreses de Control de Plagues de Catalunya (Adepap). "La radiació ultraviolada C és un bon desinfectant ja que afecta la cadena de l'ADN i l'ARN, i s'utilitza en entorns hospitalaris; però la manipulació d'aquests equips ha de quedar en mans de professionals perquè si aquest llum arriba a una persona, li pot afectar negativament i causar càncer", ressalta Sendra.

Aquest professional recorda que el llum UV-C ha d'estar sempre protegit; i subratlla el risc dels llums domèstics (que es passen pel teclat, un telèfon... a fi de desinfectar); però el llum que queda descobert, com una llanterna "arriba a les mans o a la cara; i aquest és el risc més perillós".

El Ministeri de Treball desaconsella l'ús d'ozó

A. CERRILLO Barcelona

L'Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball (INSST, Ministeri de Treball) desaconsella l'ús d'ozó per a les desinfeccions contra el SARS-CoV-2. Aquesta és la valoració que fa després de les denúncies que ha rebut per la proliferació de dispositius productors d'ozó al mercat.

"L'eficàcia de l'ozó com a viricida enfront del SARS-CoV-2 no està demostrada i les autoritats sanitàries competents desaconsellen fer-lo servir a causa dels greus efectes per a la salut dels treballadors que pot suposar l'exposició als nivells d'ozó necessaris per aconseguir la capa-

citad viricida" assenyala l'INSST. Aquest institut insisteix que "no s'han de comercialitzar ni fer servir biocides que no hagin estat expressament autoritzats i registrats degudament o en el seu cas notificats", assenyala. "Veiem constantment persones i empreses que venen aquests equips llançant ozó a tort i a dret", diu Milagros Fernández, directora general de l'Associació Nacional d'Empreses de control de plagues (Anepla), que denuncia la comercialització de serveis o màquines a base d'ozó.

L'ozó es considera eficaç per al tractament de l'aigua i com a desinfectant al sector agrícola. Però tenint en compte la prolifera-

ció d'aquests equips en l'àmbit domèstic, locals i instal·lacions, l'INSST recalca que l'ozó "no es pot aplicar en presència de persones"; que els aplicadors han de tenir els equips de protecció adequats", i que, com que és una substància química perillosa, "pot crear efectes adversos" a les vies respiratòries, com també irritació de pell i dany ocular".

Eduardo Martínez, del Col·legi de Biòlegs de Catalunya, assenyala que perquè l'ozó sigui efectiu contra el SARS-CoV-2 calen concentracions molt superiors als nivells en què se sap que són tòxics per a les persones (10 parts per milió, quan és tòxic per a les persones amb 0,05 parts per milió). Els motius exposats porten a desaconsellar l'ús de generadors d'ozó com a desinfectants de l'aire "amb la finalitat a més d'evitar "la falsa seguretat que poden aportar", comenta l'INSST.

"No és el mateix netejar que desinfectar"

BARCELONA Redacció

Les empreses del sector de la sanitat ambiental critiquen l'intrusisme professional que, segons denuncien, efectuen determinades companyies dedicades a la neteja.

El sector recorda que les empreses dedicades a la desinfecció han d'estar degudament inscrites en un registre oficial, o els professionals han d'estar altament especialitzats després d'haver rebut la deguda formació per a aplicació de biocides.

Però "la major part d'empreses no compleixen aquests requisits", precisa Silvia Álvarez, gerent de Covipla, empresa dedicada a la prevenció i control de plagues.

Milagros Fernández, directora general de l'Associació Nacional d'Empreses de Sanitat Ambiental (Anepla) critica que aquestes empreses de neteja "no tenen una veritable formació per saber com han d'actuar, ni saben els productes que han d'utilitzar, ni tampoc les mesures de prevenció de riscos ni per a les persones ni per als usuaris". Recorda que desinfectants que poden servir per als bacteris poden no ser eficaços per als virus, per la qual cosa convé prendre totes les precaucions "per no caure en el risc químic".

"No és el mateix netejar que desinfectar. Per desinfectar una superfície prèviament ha d'estar neta", assenyala Silvia Álvarez.